

«БІРТҰТАС ТӘРБИЕ» БАҒДАРЛАМАСЫ: ЖАҢАРТЫЛҒАН МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ ЕНГІЗУ АЛГОРИТМІ

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ» МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

БҰЙРЫҚ № 194 от 30.07.2024

Білім беру ұйымдарында «Біртұтас тәрбие» бағдарламасын бекіту туралы

Білім беру ұйымдарындағы «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы

Кіріспе

1 бөлім. Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері

2 бөлім. Бағдарламаның әдіснамалық негіздері

3 бөлім. Бағдарламаның мазмұны

4 бөлім. Тәрбие бағдарламасын іске асыру

▶ **Бағдарламаның мақсаты:**

▶ қазақстандық мәдениет құндылықтары негізінде азаматтық жауапкершілік пен патриотизм, парасаттылық пен адалдық, ар-ұждан, рухани-адамгершілік қасиеттерін бойына сіңірген, үйлесімді дамыған тұлға қалыптастыру.

▶ **Бағдарламаның міндеттері:**

▶ Рухани-адамгершілік қасиеттерді тәрбиелеу:

▶ Азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді дамыту:

▶ Парасаттылық пен адалдықты қалыптастыру:

▶ Білім алушының жеке басының үйлесімді дамуы үшін жағдай жасау:

Мемлекет Басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Ұлттық құрылтайдың «Әділетті Қазақстан – Адал азамат» атты екінші отырысында сөйлеген сөзінде балалар арасында жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды дәріптеудің маңыздылығын атап, білім беру ұйымдарындағы тәрбие ісіне ерекше назар аударуды тапсырды. Осыған орай 2023 жылы «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы әзірленіп, барлық білім беру ұйымдарына енгізілді.

Қазақстан Республикасының Президенті Қ. Тоқаев 2024 жылы Ұлттық құрылтайдың «Адал адам – Адал еңбек – Адал табыс» атты үшінші отырысында елімізді дамытуға қатысты маңызды бастамалар көтерді. Еліміздің болашақтағы негізгі сұлбасын «Әділетті Қазақстан – Адал азамат – Озық ойлы ұлт» деген үштаған ұғым арқылы сипаттады.

▶ «Адал азамат» идеясы.

Бұл балалар мен жастардың бойында әділдік пен жауапкершілік, еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік, жасампаздық пен жаңашылдық құндылықтарын дарыту арқылы адал еңбек пен қоғам игілігін алдыңғы орынға қоятын, адал, әділетті азаматтарды тәрбиелеуге бағыт береді.

«Әділетті Қазақстан» идеясы әрбір азаматқа өзін-өзі жүзеге асыруға және табысқа жетуге бірдей мүмкіндік беретін қоғам құру мақсатын көздейді. Бұл мақсатқа жету үшін балалар мен жастардың бойында тәуелсіздік пен отаншылдық, бірлік пен ынтымақ, заң мен тәртіп құндылықтарын дамытуды қажет етеді.

«Озық ойлы ұлт» идеясы балалар мен жастардың бойында білімге құштарлық, шығармашылық және инновациялық ойлау, кәсіби даму, бірлік пен ынтымақ құндылықтарын дамыту арқылы өзгерістерге бейімделіп, инновациялық технологияларды ұтымды қолданатын ұлтты қалыптастыруға бағытталады.

Демек, қазіргі әлемнің сын-тегеуріндеріне дайын азаматтардың жаңа буынын тәрбиелеу «Әділетті Қазақстан – Адал азамат – Озық ойлы ұлт» ұштағанымен сабақтасады. Бұл әрбір азамат өзінің маңыздылығын, жауапкершілігін және ортақ іске қосқан үлесін сезінетін әділетті, дамыған және инновациялық қоғам құруға мүмкіндік береді.

Мемлекет Басшысының тапсырмасы: мектептегі тәрбие жұмысын ұйымдастыру тәсілдерін жаңарту

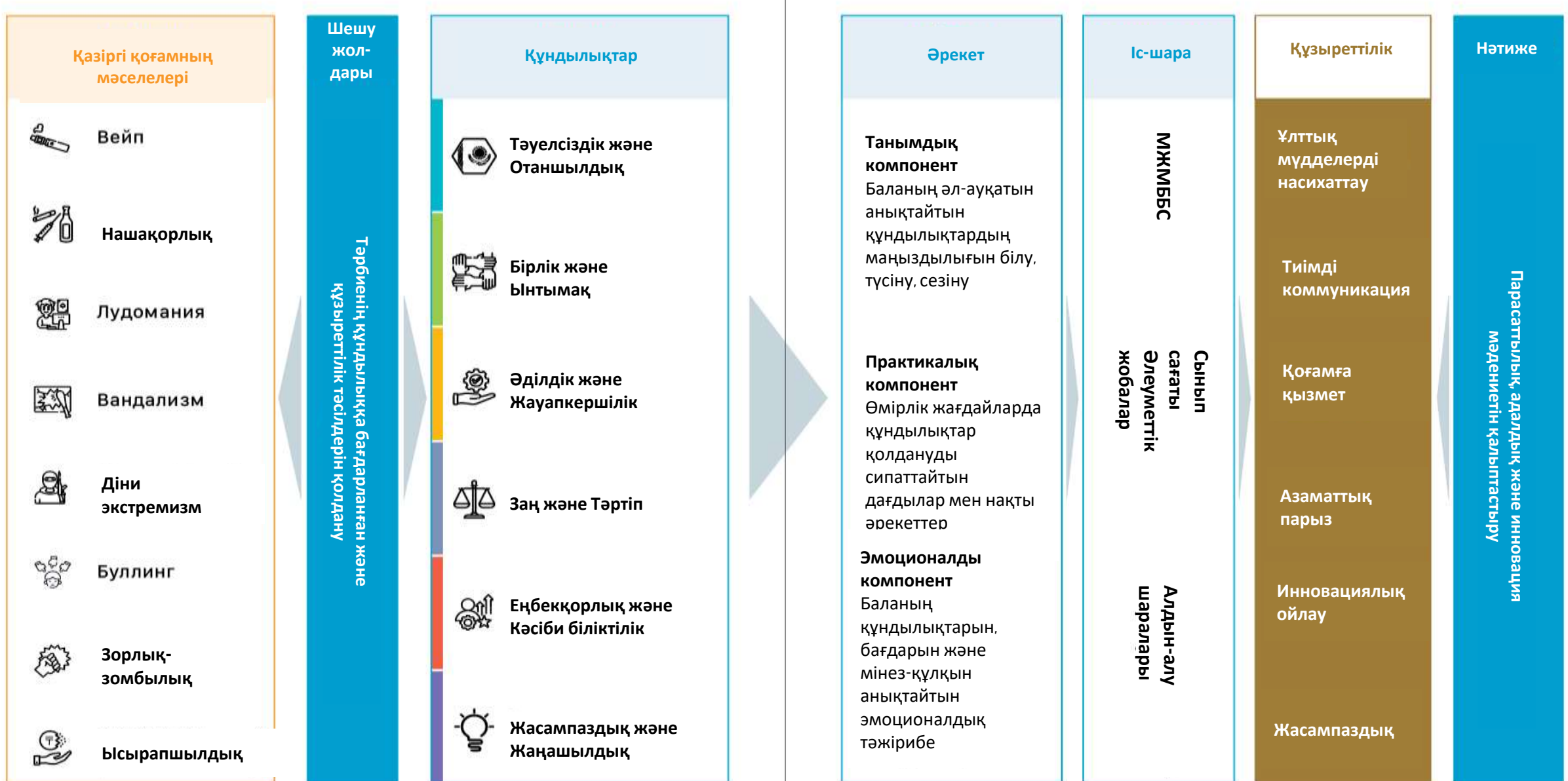
(Ұлттық Құрылтайдың «Адал адам – Адал еңбек – Адал табыс» атты үшінші отырысы)

*Қағидамыз – әділдік,
тірегіміз – жауапкершілік,
мақсатымыз – өрлеу*

Қ.Тоқаев

Тәрбие парадигмасын жаңарту (Қазақстан Республикасы Президентінің
Ұлттық құрылтайда сөйлеген сөзіне сәйкес)

ТӘУЕЛСІЗДІК ПЕН ОТАНШЫЛДЫҚ ҚҰНДЫЛЫҒЫН ДЕКОМПОЗИЦИЯЛАУ

Компонент	Сипаттамасы	Жеке қасиеттер
Тәуелсіздікті түсіну және құрметтеу	Тәуелсіздіктің маңыздылығын түсіну: - Тәуелсіздік жолындағы жетістіктер тарихын білу; - мәдени мұраны құрметтеу; - ел дамуындағы тәуелсіздіктің рөлін түсіну	Тарихты білу, ұлттық мәдениетті құрметтеу, білімге ұмтылу.
Патриотизм	- Отанға сүйіспеншілік; - ел өміріне белсенді қатысу; - ел мүдделерін қорғау; - ел жетістіктері үшін мақтаныш.	Бастамашылық, белсенділік
Жауапкершілік	Отанның мүддесі үшін әрекет ету: - ел игілігінің жеке мүдделерден басымдығы; - елдің болашағы үшін жауапкершілікті түсіну; - қоғамның дамуына қосқан үлес қосу.	Жауапкершілік
Егемендікті дайындық қорғауға	Әлемдік сын-тегеуріндер жағдайында елді қорғау қабілеті: - батылдық пен шешім қабылдағыштық; - шешімдердің жылдамдығы мен салмақтылығы	Батылдық, шешімділік, шешім жылдамдығы, стратегиялық ойлау

БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ ҚҰНДЫЛЫҒЫН ДЕКОМПОЗИЦИЯЛАУ

Компонент	Сипаттамасы	Жеке қасиеттер
Ұжымдық сана	Ортақ мақсаттар мен мүдделер туралы хабардар болу: <ul style="list-style-type: none">- жеке және қоғамдық мүдделер арасындағы байланысты түсіну;- ел мен қоғамның тағдырымен өз тағдыры арасындағы сабақтастықты түсіну;- ортақ мақсаттарға жету үшін өзгелермен бірлесіп іс-әрекет етудің маңызын бағалау	Стратегиялық ойлау / командалық рух, ұйымшылдық қабілет
Өзара сыйластық	Пікірлер мен мәдениеттің әртүрлілігін құрметтеу: <ul style="list-style-type: none">- адамдар арасындағы айырмашылықтарды қабылдау;- басқа көзқарастарға төзімділік таныту;- диалогқа және ымыраға келуге дайын болу.	Айырмашылықтарды құрметтеу, төзімділік, жаңаға ашықтық.
Қолдау және өзара көмек	Басқаларға көмектесуге дайын болу: <ul style="list-style-type: none">- қиын жағдайға тап болған адамдарға жанашырлық таныту;- мұқтаж жандарға риясыз көмек көрсетуге ниетті болу;- волонтерлік қызметке қатысу.	Эмпатия, жанашырлық,
Сындарлы диалог және ынтымақтастық	Ынтымақтастық қабілеті: <ul style="list-style-type: none">- тиімді қарым-қатынас орнату;- командада жұмыс істей білу;- барлық тараптарға тиімді шешімдерді іздеуге дайын болу.	Қарым-қатынас, дипломатия, ашықтық

ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП ҚҰНДЫЛЫҒЫН ДЕКОМПОЗИЦИЯЛАУ

Компонент	Сипаттамасы	Жеке қасиеттер
Заң алдындағы теңдік	Қоғамның барлық мүшелерінің заңды сақтауы: <ul style="list-style-type: none">- заң және құқық нормаларын білу;- оларды бұзғаны үшін әділеттілікке және жазаның бұлтартпастығына сенімділік таныту;- өз құқықтарын заңды жолмен қорғауға дайын болу	Ереже мен заңды құрметтеу, заңға бағыну, жауапкершілік.
Шығармашылық плюрализм	Қоғамдағы конструктивті өзара әрекеттесуді қолдау: <ul style="list-style-type: none">- әртүрлі көзқарастар мен сенімдерге құрметпен қарау;- диалогқа және келісімге келу жолдарын іздеуге дайын болу;	Ашықтық, сындарлы диалогқа қабілеттілік
Жеке тәртіп	Өзін-өзі ұйымдастыру және жауапкершілік: <ul style="list-style-type: none">- өз уақытын пен ресурстарын басқару мүмкіндігі;- уәделер мен келісімдерді орындау;- өз міндеттеріне жауапкершілікпен қарау.	Тәртіп, әдептілік, ұқыптылық
Қиын жағдайлардағы тәртіп	Қиын жағдайларда сабырлылық пен тәртіпті сақтау: <ul style="list-style-type: none">- нұсқаулыққа сәйкес әрекет ете білу;- қиын жағдайда басқаларға көмектесуге дайын болу.	стресске төзімділік, өзін-өзі ұстай білу, сабырлық, байсалдылық.

ӘДІЛДІК ПЕН ЖАУАПКЕРШІЛІК ҚҰНДЫЛЫҒЫН ДЕКОМПОЗИЦИЯЛАУ

Компонент	Сипаттамасы	Жеке қасиеттер
Құқықтардың тең бөлінуі	Өмірдің барлық салаларындағы әділеттілік: <ul style="list-style-type: none">- қоғамның барлық мүшелеріне тең құқық пен мүмкіндіктерді қамтамасыз ету;- кемсітушілік пен теңсіздікке жол бермеу;- білім алуға, денсаулық сақтауға және басқа да әлеуметтік игіліктерге қолжетімді болуын қамтамасыз ету;- игілік пен ресурстарды әділ бөлу;- адамның қадір-қасиеті мен жеке бас бостандығын құрметтеу;	Адалдық, объективтілік, риясыздық.
Міндеттерге жауапкершілікпен қарау	Өз міндеттерін саналы түрде орындау: <ul style="list-style-type: none">- өзінің, отбасының, басқа адамдардың, қоғам мен мемлекет алдындағы өз міндеттерін орындаудың маңыздылығын түсіну;- өз іс-әрекеті үшін жауапкершілікті түсіну;- еңбекке және оқуға деген саналы көзқарас.	Тәртіп, мақсатқа талпынушылық, өзін-өзі бақылау.
Құқықтық мәдениет	Заң мен адам құқықтарын құрметтеу: <ul style="list-style-type: none">- заң және өз құқығы мен міндеттерін білу;- басқа адамдардың заңды мүдделерін, құқықтары мен еркіндіктерін құрметтеу;- құқықтық білімді өмірде қолдана білу;	Байсалдылық, парасаттылық, заңға бағынушылық, басқаларды құрметтеу, өзгенің пікірін құрметтеу

ЕҢБЕКҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК ҚҰНДЫЛЫҒЫН ДЕКОМПОЗИЦИЯЛАУ

Компонент	Сипаттамасы	Жеке қасиеттер
Білім мен дамуға ұмтылу	Білім мен дағдының құндылығын түсіну: - табысқа жету үшін білім мен өздігінен білім алудың маңыздылығын түсіну; - өзін-өзі жетілдіруге ұмтылу; - жаңа білімді және дағдыларды меңгеруге ұмтылу; - мақсат қоя білу және оған қол жеткізу; - өз қателіктерінен сабақ алу қабілеті.	Мақсатқа талпынушылық, табандылық, қызығушылық.
Бастамашылдық және мүмкіндіктерді пайдалану	Белсенді өмірлік ұстаным: - өз бетінше мақсат қоя білу және оларға қол жеткізу; - өз дағдылары мен құзыреттерін дамыту үшін түрлі мүмкіндіктерді өз бетінше тауып, пайдалана білу; - жұмысты орындау үшін жауапкершілікті өз мойнына алуға дайын болу; - қиындықтар мен кедергілерді жеңуге деген сенімділік.	Іскерлік, өзін-өзі ынталандыру
Жұмысқа қарау жауапкершілікпен	Өз міндеттерін саналы түрде орындау: - өз кәсібіне адал көзқарас; - өз жұмысының нәтижесіне жауапкершілікті сезіну; - ортақ іске үлес қосу.	ұқыптылық, табандылық
Ұтқырлық және өзгерістерге дайын болу	Жаңа мүмкіндіктерге ашықтық: - білім алу немесе жұмыс істеу үшін басқа қалаға, облысқа немесе елге қоныс аударуға дайын болу; - өмір сүрудің және еңбек етудің жаңа жағдайларына бейімделу мүмкіндігі; - ой-өрісті және мәдени тәжірибені кеңейту; - өзгерістерге позитивті көзқарас.	Бейімділік, икемділік, жаңашылдыққа ашықтық.
Ұтқырлық және өзгерістерге дайын болу	Жаңа мүмкіндіктерге ашықтық: - білім алу немесе жұмыс істеу үшін басқа қалаға, облысқа немесе елге қоныс аударуға дайын болу; - өмір сүрудің және еңбек етудің жаңа жағдайларына бейімделу мүмкіндігі; - ой-өрісті және мәдени тәжірибені кеңейту; - өзгерістерге позитивті көзқарас.	Бейімділік, икемділік, жаңашылдыққа ашықтық.

ЖАСАМПАЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖАҢАШЫЛДЫҚ ҚҰНДЫЛЫҒЫН ДЕКОМПОЗИЦИЯЛАУ

Компонент	Сипаттамасы	Жеке қасиеттер
Шығармашылық ойлау	Жаңа идеяларды тудыру қабілеті: <ul style="list-style-type: none">- проблемаларды шешудегі стандартты емес тәсіл;- ассоциативті ойлау және заттар арасындағы жаңа байланыстарды көре білу қабілеті;- тәуекелге және сәтсіздікке дайын болу.	Жасампаздық, қиял, білуге құмарлық.
Кәсіпкерлік бастама	Идеяларды іске асыру ниеті: <ul style="list-style-type: none">- мақсат қоя білу және оған қол жеткізу;- өзіне жауапкершілік алуға дайын болу;- іскерлік және мақсатқа талпынушылық.	Бастамашылдық, жауапкершілік, табандылық
Инновациялық ойлау	Проблемаларды шешудің жаңа тәсілдерін іздеу: <ul style="list-style-type: none">- стандарттан тыс ойлау және әдеттегі әрекеттерінің шеңберінен шыға білу қабілеті;- ақпарат пен шабыттың жаңа көздерін іздеу;- өзгерістер мен жаңашылдыққа дайын болу.	Жаңалыққа ашықтық, сыни тұрғыдан ойлау, аналитикалық ойлау.
Цифрлық сауаттылық	Заманауи технологиялармен жұмыс істей білу: <ul style="list-style-type: none">- цифрлық технологиялардың даму мүмкіндіктері мен болашағын түсіну;- цифрлық құралдармен жұмыс істей білу;- инновациялық өнімдер мен қызметтерді құруға және пайдалануға белсенді қатысу.	Цифрлық сауаттылық, бейімділік, білімге құштарлық.
Инновациялар үшін әлеуметтік жауапкершілік	Инновацияның этикалық және құқықтық аспектілері: <ul style="list-style-type: none">- жаңа технологияларды енгізудің ықтимал салдарын түсіну;- инновацияларды пайдалануға жауапкершілікпен қарау;- технологияны дамытуға қатысты талқылаулар мен шешімдер қабылдауға қатысу.	Әлеуметтік жауапкершілік, болжағыштық, этикаға сәйкестік.

Құндылықтардың айларға бөлінісі

Сентябрь – месяц

«ТРУДОЛЮБИЕ И
ПРОФЕССИОНАЛИЗМ»

Октябрь – месяц

«НЕЗАВИСИМОСТЬ И
ПАТРИОТИЗМ»

Ноябрь – месяц

«СПРАВЕДЛИВОСТЬ И
ОТВЕТСТВЕННОСТЬ»

Декабрь – месяц

«ЕДИНСТВО И
СОЛИДАРНОСТЬ»

Январь – месяц

«ЗАКОН И ПОРЯДОК»

Февраль – месяц

«СОЗИДАНИЕ И
НОВАТОРСТВА»

Март – месяц

«НЕЗАВИСИМОСТЬ И
ПАТРИОТИЗМ»

Апрель – месяц

«ТРУДОЛЮБИЕ И
ПРОФЕССИОНАЛИЗМ»

Май – месяц

«ЕДИНСТВО И
СОЛИДАРНОСТЬ»

Июнь – месяц

«СОЗИДАНИЕ И
НОВАТОРСТВА»

Июль – месяц

«ЗАКОН И ПОРЯДОК»

Август – месяц

«ЗАКОН И ПОРЯДОК»

Әлеуметтік жобалар мен іс-шаралар арқылы құндылықтарды енгізу

Жобалар

Жобалар – бұл білім беру мен қоғамның әртүрлі аспектілерін жақсартуға, білім алушыларды, ата-аналарды, педагогтерді профилактикалық іс-шараларға тарту арқылы жеке құндылықтарды қалыптастыруға бағытталған білім беру бастамалары

«Қамқор»

Әлеуметтік жобаларды жүзеге асыру арқылы құндылықтарды дәріптеу

«Еңбегі адал - жас өрен»

Білім алушылардың әртүрлі мамандыққа деген қызығушылығын арттыру және еңбекқорлық идеясы арқылы құндылықтарды дәріптеу

«SMART BALA»

Инновациялық жобалар конкурсы арқылы құндылықтарды дәріптеу

«Шабыт»

Білім алушылардың шығармашылық әлеуетін ашу арқылы құндылықтарды дәріптеу

«Ұшқыр ой алаңы»

Тілдік дағдыларды дамыту және тақырыптық талқылау арқылы құндылықтарды дәріптеу

«Балалар кітапханасы»

Кітап оқуға және білім алуға қызығушылықты қалыптастыру

АЛДЫН АЛУ ШАРАЛАРЫ

- Цифрлық әлемде қауіпсіз қадам
- Буллингтен қорған!
- Ойынға салауатты көзқарас
- Өмірге салауатты қадам
- Қоғамдық мүлікті қорға!
- Қауіпсіз қоғам

Ақылды сөз қылмақ қиын, ақылды сөзді ақылды іс қылмақ одан да қиын.

Әлихан Бөкейхан

Тәннің күшті болуы да, елдің күшті болуы да – екеуі де тәрбиемен. Тәрбиесіз тән қандай азса, тәрбиесіз ел де сондай азбақ.

Ахмет Байтұрсынұлы

